

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra PLAN TIL EN ANTOLOGI, BETITLET: DEN FILOSOFISKE SMINKEDAASE

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 92.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573402849264.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

I en bekendt gammel Fabel fortælles, at Ræven engang var Gæst hos Tranen og blev beværtet med en Suppe, der var fremsat i en langhalset Flaske. Da nu Maden paa Flaskens Bund i Følge dens Hoveds Dannelse var utilgængelig for den, nøjedes den med en Mundsmag, som den fik ved at slikke lidt omkring paa Flaskehalsens Rand. I samme Tilfælde befinde adskillige filosofiske Dilettanter sig. De mangle Lejlighed eller Evne til at gennemstudere de berømte filosofiske Systemer, men mærke sig begærligen de Billinger, der kunne forstaas af enhver, selv den, der intet ved af det heles Sammenhæng, og pryde siden deres Afhandlinger med en saadan Samling af Aks fra Filosofiens Mark. Skønt nu enhver, der har Sagkundskab, ved disse Citaters Beskaffenhed faar stærk Formodning om, at de ikke have gjort noget Studium af den filosofiske Litteratur, kunne de dog derved i de fleste Læseres Øjne give sig Skin af en udbredt filosofisk Lærdom. Til disses Tjeneste kunde man forfærdige en Slags filosofisk Antologi eller en Samling af alle de populære Smaastykker, Vittigheder, Lignelser, poetiske Citater o. s. v., som findes hos 93 de berømteste Filosofer. Deraf kunde de lysthavende, uden møjsommelig Søgen, efter Behag hente mangan lærd Prydelse for deres Værker, og se sig i Stand til at lade Navne som Kant, Fichte, Hegel, Schelling aftrykke deri. Forfatteren af en saadan Antologi maatte da selv have megen Læsning i moderne filosofiske Skrifter, for at vide Besked om, hvilke Steder af Filosofernes Fortaler der er mest søgte. Han maatte, som sagt, heller ikke forsømme at angive, hvilke Brudstykker af Poeter hine store Mænd have citeret; thi det lader altid smukkere, naar man kan bemærke, at et saadant Sted har været anført af en stor Mand, da det ved en saadan Udpegelse paa en Maade er blevet nobiliteret. Denne Samling vilde især være brugelig for det Slags Filosofer, der kunne kaldes Filosofer i 2den Potens, hvis Kald det er, ikke at filosofere, men at ræsonnere over Filosofien.